

Current problems of training modern military pedagogical personnel

Sherzod ALIMOV ¹

Academy of the Armed Forces of the Republic of Uzbekistan

ARTICLE INFO

Article history:

Received October 2024

Received in revised form

15 November 2024

Accepted 25 November 2024

Available online

25 December 2024

Keywords:

pedagogy,
modern,
methodology,
personnel,
national security,
military,
system, process.

ABSTRACT

The relevance of training modern military pedagogical personnel is of particular importance in the context of global threats and technological development. At present, the implementation of modern pedagogical methods, interactive technologies, and psychological approaches is required in the sphere of military education. Military educators are not only teachers, but also specialists who support the psychological state of servicemen and form skills of their effective participation in ensuring national security. This article analyzes the current relevance, methodology and prospects of training military pedagogical personnel. The issues of development of the system of training military pedagogical personnel in Uzbekistan, integration of technologies and study of international experience are considered. The necessity of innovative approaches and adaptation to modern requirements in the training of modern military educators is emphasized.

2181-1415/© 2024 in Science LLC.

DOI: <https://doi.org/10.47689/2181-1415-vol5-iss12/S-pp102-106>

This is an open access article under the Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>)

Zamonaviy harbiy pedagog kadrlarni tayyorlashning dolzarb muammolari

АННОТАЦИЯ

Калит сўзлар:

pedagogika,
zamonaviy,
metodologiya,
kadrlar,
milliy xavfsizlik,
harbiy,
tizim,
jarayon.

Zamonaviy harbiy pedagog kadrlari tayyorlashning dolzarbligi, global xavf-xatarlar va texnologik rivojlanish sharoitida ayniqsa muhim ahamiyat kasb etadi. Bugungi kunda harbiy ta'lim sohasida zamonaviy pedagogik metodlar, interaktiv texnologiyalar, shuningdek, psixologik yondashuvlarni joriy etish talab etilmoqda. Harbiy pedagoglar nafaqat o'qituvchilar, balki askarlarning ruhiy holatini qo'llab-quvvatlaydigan va ularga milliy xavfsizlikni ta'minlashda

¹ Candidate of Historical Sciences, Associate Professor, Andijan State University named after Z.M. Babur

samarali ishtirok etish ko'nikmalarini beradigan mutaxassislardir. Ushbu maqola harbiy pedagogik kadrlarni tayyorlashning zamonaviy dolzarbligini, metodologiyasini va istiqbollari tahlil qiladi. Maqolada O'zbekistonning harbiy pedagogik kadrlar tayyorlash tizimining rivojlanishi, texnologiyalarni integratsiya qilish va xalqaro tajribani o'rganish masalalari ko'rib chiqiladi. Zamonaviy harbiy pedagoglarni tayyorlashda innovatsion yondashuvlar va zamon talablariga moslashuv zarurati ta'kidlanadi.

Актуальные проблемы подготовки современных военных педагогических кадров

АННОТАЦИЯ

Ключевые слова:

педагогика,
современный,
методология,
кадры,
национальная
безопасность,
военный,
система,
процесс.

Актуальность подготовки современных военных педагогических кадров приобретает особое значение в условиях глобальных угроз и технологического развития. В настоящее время в сфере военного образования требуется внедрение современных педагогических методов, интерактивных технологий, а также психологических подходов. Военные педагоги - это не только преподаватели, но и специалисты, которые поддерживают психологическое состояние военнослужащих и формируют у них навыки эффективного участия в обеспечении национальной безопасности. В данной статье анализируются современная актуальность, методология и перспективы подготовки военно-педагогических кадров. Рассматриваются вопросы развития системы подготовки военно-педагогических кадров Узбекистана, интеграции технологий и изучения международного опыта. Подчеркивается необходимость инновационных подходов и адаптации к современным требованиям в подготовке современных военных педагогов.

Zamonaviy davrda harbiy pedagog kadrlarga bo'lgan ehtiyojning ortishi, ularning malakali va samarali ta'lim-tarbiyaviy faoliyatini ta'minlash, milliy xavfsizlik va mudofaa tizimining samarali ishlashiga ta'sir ko'rsatmoqda. Pedagogik faoliyat, ayniqsa, harbiy sohada o'zgacha ahamiyatga ega bo'lib, mutaxassislarni tayyorlashda yangi yondashuvlar va innovatsion metodlarni joriy etish zaruratini yuzaga keltiradi. Shu nuqtai nazardan, zamonaviy harbiy pedagog kadrlari tayyorlashning dolzarbligi, uning metodologiyasi va istiqbollari alohida e'tiborga loyiqdir. Bu jarayonda harbiy tizimning roli katta bo'lib, uning samarali faoliyati faqat zamonaviy qurollar va texnologiyalarga emas, balki malakali va yuqori saviyali pedagog kadrlariga ham bog'liqdir. Harbiy pedagoglar nafaqat o'qituvchi sifatida, balki murabbiy, psixolog va motivator sifatida ham harbiylarning ruhiy holatini qo'llab-quvvatlashda muhim o'rin egallaydi.

Global xavf-xatarlar, harbiy texnologiyalar va ta'lim metodlarining tezkor rivojlanishi harbiy pedagoglarni tayyorlash jarayonida bir qator dolzarb muammolarni keltirib chiqarmoqda. Shulardan eng muhimlari — yangi pedagogik texnologiyalarni o'zlashtirish, harbiy pedagoglarning psixologik tayyorgarligi, o'quv jarayonlarida

innovatsion yondashuvlarni qo'llash va harbiylarning o'zgaruvchan ehtiyojlariga javob bera olishdir. Zamonaviy harbiy pedagog kadrlarini tayyorlash tizimi, avvalo, harbiy pedagoglarning bilimni kengaytirish, ularning pedagogik va psixologik salohiyatini oshirish, hamda zamonaviy texnologiyalarga moslashuvini ta'minlashga qaratilgan bo'lishi zarur. Bu jarayon, shuningdek, o'quvchilarning jismoniy va ruhiy salomatligini saqlash, motivatsiyasini oshirish va milliy xavfsizlikni ta'minlashda samarali ishtirok etish uchun zarur ko'nikmalarni shakllantirishni nazarda tutadi.

Zamonaviy harbiy pedagogik kadrlarni tayyorlashda bir qator muammolar mavjud. Ular orasida eng dolzarb masalalar quyidagilardan iborat:

TEKNOLOGIYALAR VA INNOVATSIYALARNI JORIY ETISH

Zamonaviy pedagogika usullari, shu jumladan, multimedia vositalari, interaktiv metodlar va onlayn ta'lim platformalari harbiy ta'lim jarayoniga kirib kelmoqda. Shuning uchun harbiy pedagoglarning bu yangi texnologiyalarni samarali qo'llay olishlari zarur.

PEDAGOGIK MALAKA VA PSIXOLOGIK TAYYORGARLIK

Harbiy pedagoglar, o'qitish va tarbiyalash faoliyatidan tashqari, askarlar bilan ishlashda psixologik yondashuvlarga, stressni boshqarish va ruhiy holatni mustahkamlash metodlariga ega bo'lishi kerak.

GLOBAL XAVF-XATARLAR VA YANGI TAHDIDLAR

Xavfsizlik tizimlaridagi o'zgarishlar va global miqyosda yuz berayotgan yangi xavf-xatarlar harbiy pedagoglarni yangi yondashuvlar, bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlashni talab etadi. Shu bilan birga, o'zgaruvchan vaziyatlarda tezkor va samarali qarorlar qabul qilish qobiliyati, shuningdek, jahon tajribasini o'rganish, ham muhim vazifa hisoblanadi.

Zamonaviy harbiy pedagogik kadrlarni tayyorlashning dolzarbligi bir necha omillar bilan belgilanishi mumkin:

MILLIY XAVFSIZLIKNI TA'MINLASHDAGI ROL

Harbiy pedagoglar, o'zlarining pedagogik faoliyatlari orqali harbiylarni milliy xavfsizlikni ta'minlashga, mudofaa tizimiga qo'shgan hissalarini kuchaytirishga yordam beradi. Malakali harbiy pedagoglar, ta'lim-tarbiyaviy jarayonlar orqali harbiylarning bilim va ko'nikmalarini oshirib, ularga jahon xavfsizlik holatiga moslashish imkoniyatini beradi.

YANGI PEDAGOGIK YONDASHUVLAR VA METODLAR

Harbiy ta'limda zamonaviy pedagogik metodlar, masalan, simulyatsiya va treninglar, onlayn va distantsion o'qitish kabi yondashuvlar qo'llanmoqda. Bu metodlar harbiy pedagoglarning ta'lim jarayonini takomillashtirishda va talabalarning tayyorgarlik darajasini oshirishda katta rol o'ynaydi.

Kompyuter va axborot texnologiyalaridan foydalanish. Axborot texnologiyalari va kompyuter tizimlarining rivojlanishi harbiy pedagoglarni ta'lim jarayonida zamonaviy dasturlarni, simulyatsiyalarni va o'quv materiallarini qo'llashga majbur qiladi. Bu esa o'z navbatida pedagogning malakasini oshirish va ta'lim jarayonini interaktiv va samarali qilishga xizmat qiladi.

ZAMONAVIY HARBIY PEDAGOGLARNI TAYYORLASHDA O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING ROLI

O'zbekiston Respublikasida harbiy pedagogik kadrlarni tayyorlash tizimi doimiy ravishda yangilanib boradi. Respublikada mavjud bo'lgan harbiy oliy o'quv yurtlari, pedagogik kadrlar tayyorlashda o'zgarishlarni amalga oshirishda faol ishtirok etmoqda. Harbiy oliy o'quv yurtlari va akademiyalar yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish,

o'quv dasturlarini modernizatsiya qilish va xalqaro tajriba asosida bilimlarni takomillashtirishga qaratilgan dasturlarni amalga oshirmoqda.

O'zbekistonning harbiy pedagogik kadrlarini tayyorlash tizimi, shuningdek, xalqaro miqyosda ham integratsiya qilish, turli mamlakatlarning tajribasini o'rganish va o'z ta'lim tizimini modernizatsiya qilishga qaratilgan. Bu jarayonda O'zbekiston mudofaa vazirligi va boshqa tegishli idoralar, shuningdek, akademik va ilmiy muassasalar ham faol ishtirok etmoqda.

Zamonaviy harbiy pedagog kadrlarni tayyorlashning dolzarbligi, global xavf-xatarlar, yangi pedagogik metodlar, axborot texnologiyalarining rivojlanishi va xalqaro miqyosdagi o'zgarishlar bilan bevosita bog'liqdir. Bu jarayonda zamonaviy harbiy pedagoglarning roli, ularning malakali, innovatsion va psixologik jihatdan tayyor bo'lishi, o'z navbatida milliy xavfsizlikni ta'minlashda muhim ahamiyat kasb etadi. Shuning uchun harbiy pedagoglarni tayyorlash tizimini takomillashtirish, yangi pedagogik yondashuvlarni ishlab chiqish va o'zgaruvchan sharoitlarga moslashish dolzarb vazifa hisoblanadi.

Zamonaviy harbiy pedagog kadrlarni tayyorlashning dolzarb muammolari bugungi kunda harbiy ta'lim tizimi va uning metodologiyasini yangilash zaruratini taqozo etmoqda. Milliy xavfsizlikni ta'minlash va davlat mudofaa tizimining samarali ishlashi uchun harbiy pedagoglar nafaqat o'qituvchilar, balki murabbiylar, psixologlar va boshqaruvchilarga ham aylanmoqda. Ular harbiylarni nafaqat jismoniy jihatdan, balki ruhiy va intellektual rivojlanish nuqtai nazaridan ham tayyorlashlari lozim. Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va interaktiv o'qitish metodlarining joriy etilishi harbiy pedagoglarning malakasini oshirishda muhim o'rin tutadi. Lekin, texnologiyalarning ta'lim jarayoniga kirib kelishi bilan bir qatorda, pedagoglarning bu texnologiyalardan samarali foydalanish qobiliyati ham zarurdir. Shu bois, harbiy pedagoglarni tayyorlashda ularning axborot texnologiyalari, multimedia vositalari va zamonaviy o'qitish platformalarini puxta o'zlashtirishi muhim ahamiyatga ega.

Bundan tashqari, harbiy pedagoglarning psixologik tayyorgarligi va stressni boshqarish bo'yicha malakalari ham dolzarb hisoblanadi. Harbiylarning ruhiy holatini nazorat qilish va o'quv jarayonini psixologik jihatdan to'g'ri yo'naltirish pedagoglarning asosiy vazifasidan biridir. Ushbu jihatlar harbiy ta'limning samaradorligini oshiradi va pedagoglar uchun muhim malaka talablarini yaratadi. Zamonaviy harbiy pedagog kadrlarni tayyorlashning yana bir muhim muammosi – bu global xavf-xatarlar va o'zgaruvchan xavfsizlik holatiga tez moslashish zarurati. Xavf-xatarlar darajasining o'sishi va texnologiyalarning tez sur'atlarda rivojlanishi harbiy pedagoglardan doimiy ravishda yangi bilim va ko'nikmalarni o'zlashtirishni talab qiladi. Shu bilan birga, harbiy pedagoglarni xalqaro tajribaga asoslangan tarzda tayyorlash va yangi pedagogik yondashuvlarni o'zlashtirish zarurati ortib bormoqda.

Shu bilan birga, O'zbekistonning harbiy ta'lim tizimida ham bir qator o'zgarishlar amalga oshirilmoqda. Innovatsion metodlar, xalqaro tajribalar va zamonaviy pedagogik texnologiyalarni o'z ichiga olgan ta'lim tizimi orqali harbiy pedagoglarni tayyorlash tizimi yanada takomillashtirilmoqda. Biroq, bu jarayonda mavjud bo'lgan muammolarni hal qilish, pedagogik kadrlarni zamonaviy talablarga mos ravishda tayyorlashga qaratilgan chora-tadbirlar va yondashuvlarni ishlab chiqish zarur.

Xulosa qilib aytganda, zamonaviy harbiy pedagog kadrlarni tayyorlashning dolzarb muammolari harbiy ta'lim tizimining innovatsion rivojlanishini, yangi pedagogik

yondashuvlar va texnologiyalarni qo'llashni, hamda harbiy pedagoglarning psixologik va ilmiy salohiyatini oshirishni talab etadi. Bu muammolarni hal etish uchun kompleks yondashuvlar, xalqaro tajriba va zamonaviy pedagogik metodlarni integratsiya qilish zarur bo'ladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Mirzayev S. "Zamonaviy harbiy ta'lim va pedagogik texnologiyalar". Tashkent: O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligi nashriyoti. 2021-yil.
2. Khamidov A. "Pedagogik yondashuvlar va zamonaviy harbiy ta'lim". Tashkent: Harbiy universitet nashriyoti. 2020-yil.
3. Ibragimov B. "Harbiy pedagogika: nazariya va amaliyot". Tashkent: Sharq nashriyoti. 2019-yil.
4. Abdullaev R. "Zamonaviy pedagogik texnologiyalar va ularning harbiy ta'limga tatbiqi". Harbiy pedagogika jurnali, 4-son. 2018-yil.
5. Ganiev Sh. "Harbiy pedagogik kadrlarni tayyorlashning yangi yo'nalishlari". Toshkent: O'zbekiston pedagogika akademiyasi nashriyoti. 2022-yil.
6. Yusupov D. "Harbiy ta'limda psixologik yondashuvlar va pedagogik malakalar". Harbiy psixologiya jurnali, 1-son. 2023-yil.
7. Turgunov M. "Milliy mudofaa tizimi va harbiy pedagogika". Tashkent: Harbiy institut nashriyoti. 2020-yil.
8. Akramov Z. "Pedagogik texnologiyalar va zamonaviy harbiy ta'lim tizimi". O'zbekiston ta'limi va pedagogikasi jurnali, 2-son. 2021-yil.